

گنجینه سوال رایگان

+ پاسخ تشریحی

یاوران دانش

راه های ارتباطی با ما:

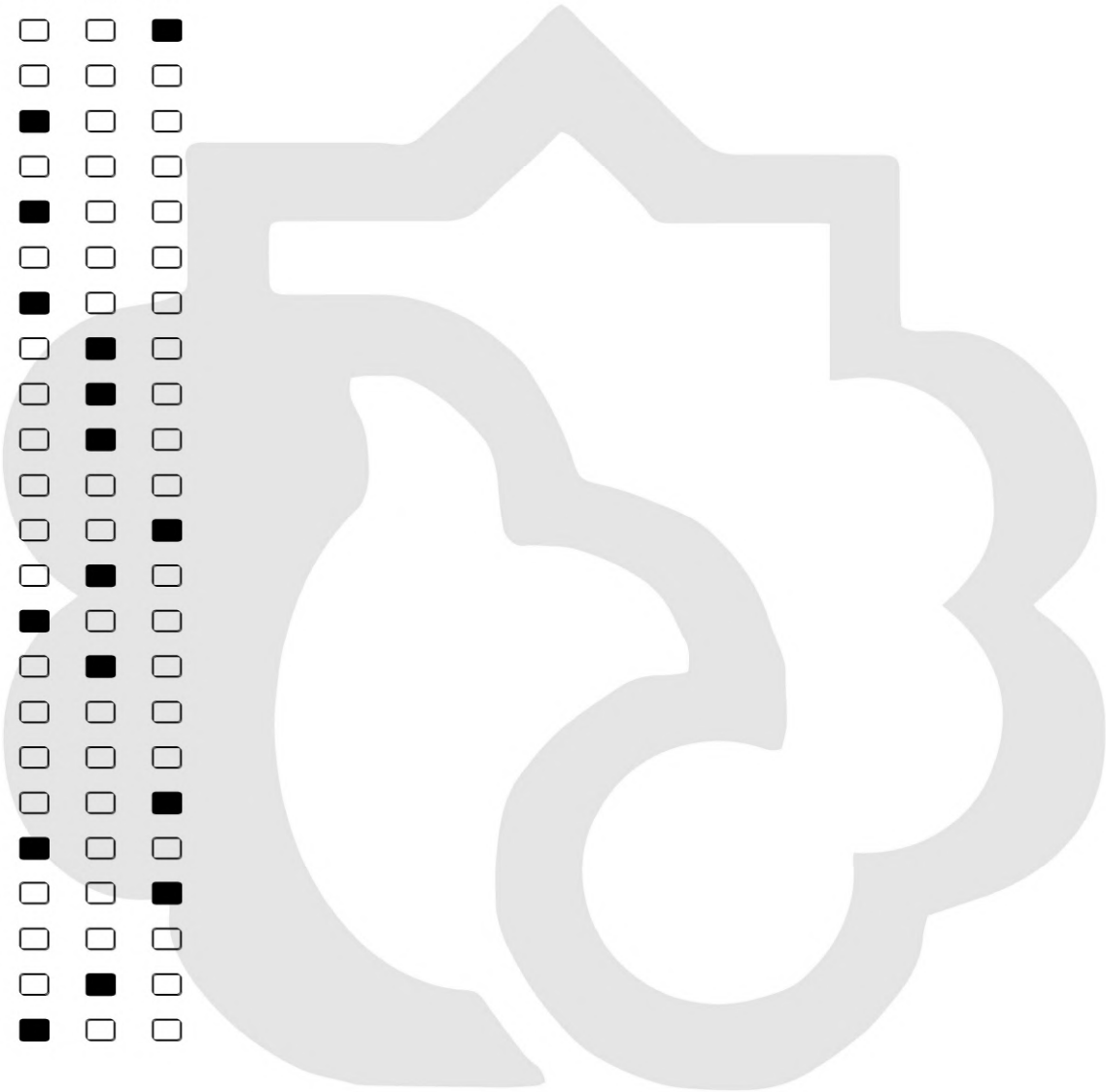
www.Dyavari.com

۰۲۱-۷۶۷۰۳۸۵۸

۰۹۱۲-۳۴ ۹۴ ۱۳۴

	۱	۲	۳	۴
۱ -	☐	☐	☒	☐
۲ -	☐	☐	☐	☒
۳ -	☒	☐	☐	☐
۴ -	☐	☒	☐	☐
۵ -	☐	☐	☒	☐
۶ -	☐	☐	☒	☐
۷ -	☐	☐	☒	☐
۸ -	☐	☐	☐	☒
۹ -	☒	☐	☐	☐
۱۰ -	☐	☒	☐	☐
۱۱ -	☒	☐	☐	☐
۱۲ -	☐	☒	☐	☐
۱۳ -	☒	☐	☐	☐
۱۴ -	☐	☒	☐	☐
۱۵ -	☐	☐	☒	☐
۱۶ -	☐	☐	☒	☐
۱۷ -	☐	☐	☒	☐
۱۸ -	☒	☐	☐	☐
۱۹ -	☐	☐	☐	☒
۲۰ -	☐	☐	☒	☐
۲۱ -	☐	☒	☐	☐
۲۲ -	☐	☐	☒	☐
۲۳ -	☒	☐	☐	☐
۲۴ -	☒	☐	☐	☐
۲۵ -	☐	☐	☐	☒
۲۶ -	☐	☒	☐	☐
۲۷ -	☐	☐	☐	☒
۲۸ -	☒	☐	☐	☐
۲۹ -	☐	☐	☒	☐
۳۰ -	☐	☒	☐	☐

- ۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در این بیت قضیه‌ای وجود ندارد و جمله‌ای پرسشی مطرح شده است، ولی در سه بیت دیگر حکم به اتصال دو نسبت شده است.
- ۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
این قضیه‌ی شرطی، منفصله‌ی مانعه‌الجمع است ولی قضایای سایر گزینه‌ها منفصله‌ی حقیقی هستند.
- ۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. این قیاس، یک قیاس استثنایی اتصالی و از نوع وضع تالی است. در قیاس اتصالی، با وضع تالی نتیجه معتبری به دست نخواهد آمد.
- ۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در قضیه اول: اگر فردی معتقد به امامت باشد، می‌تواند هم شیعه باشد و هم مسلمان، ولی نمی‌شود معتقد به امامت باشد، اما نه شیعه باشد و نه مسلمان؛ پس مانعه‌الرفع است. در قضیه دوم: مسلمان و غیرمسلمان با هم جمع نمی‌شوند و رفع هم نمی‌شوند؛ پس حقیقی است. در قضیه سوم: نمی‌شود یک فرد هم شیعه باشد و هم غیرمسلمان، یعنی جمع آن‌ها محال است، ولی می‌شود یک فرد نه شیعه باشد و نه غیرمسلمان، یعنی مسلمان باشد، اما شیعه نباشد (مثلاً سنی باشد)؛ پس مانعه‌الجمع است.
- ۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. این قضیه، یک قضیه شرطی متصل است و دو جزء مقدم و تالی دارد که قسمت «هر آن کوز دانش بَرَد توشه‌ای» مقدم است و «جهانی است بنشسته در گوشه‌ای» تالی است.
- ۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ساختار قضایای شرطی منفصل، به صورت «یا ... یا ...» است و این لفظ، نشانه انفصال میان دو طرف قضیه است.
- ۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. عبارت «توانا بود هر که دانا بود»، شرطی متصل است. عبارت «این کتاب‌ها خواندنی هستند»، شخصیه است و سه عبارت دیگر، محصوره هستند. در عبارت اول «صحابه پیامبر» موضوع آن و کلی است و باتقوا بودن را می‌توان به تک‌تک مصادیق موضوع نسبت داد و در عبارت دوم قضیه به این صورت است که دانش و دین به درستی رهاننده تو هستند و بنابراین، «دانش و دین» موضوع آن و کلی است و این قضیه هم محصوره است. در عبارت «هر مؤمنی پرهیزکار است»، مؤمن موضوع آن و کلی است و همچنین دارای سور بوده؛ پس محصوره است.
- ۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. قضیه «حمید یا چشم دارد یا نمی‌بیند»، منفصله مانعه‌الرفع است، پس قابل جمع در صدق است.
قضیه «حمید یا متولد تهران است یا اهواز»، منفصله مانعه‌الجمع است، پس قابل جمع در کذب است.
- ۹- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. معلوم و مجهول بودن یک فعل، غیرقابل جمع و غیرقابل رفع در صدق هستند. انسان شرور می‌تواند هم به خود ضرر برساند و هم به دیگران، ولی نمی‌شود که فردی شرور باشد ولی به خود و به دیگران ضرر نرساند.
یک عمل نمی‌تواند هم واجب باشد هم مستحب، ولی می‌شود که یک عمل نه واجب باشد نه مستحب بلکه مثلاً حرام یا مباح و یا مکروه باشد.

۱۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در این گزینه عبارت اول بخشی از یک جمله شرطی متصل است و اصلاً قضیه نیست. عبارت دوم نیز قضیه محصوره است.

۱۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در این قیاس استثنائی اتصالی، از وضع تالی نتیجه گرفته شده و معتبر نیست.

۱۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در قیاس استثنائی، مقدمه‌ی اول آن قضیه‌ای شرطی است و مقدمه‌ی دوم حملی و نتیجه هم قضیه‌ای حملی است. در قیاس استثنائی، عین یا نقیض نتیجه در مقدمات وجود دارد.

۱۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

گزینه‌ی ۱: تنها غیرقابل جمع در صدق است یعنی منفصل مانعه‌ی الجمع است. گزینه ۲ و ۳: غیر قابل جمع در صدق و کذب است و گزینه ۴: غیر قابل جمع در کذب است، اما قابل جمع در صدق نیست.

۱۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. قضایای شرطی منفصل از دو جزء شرط و جواب تشکیل نمی‌شوند و به سه قسم حقیقی، مانعه‌ی الجمع و مانعه‌ی الرفع تقسیم می‌شوند. صورت و قالب کلی آنها به صورت - یا - یا است.

۱۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. محتوای این عبارت به صورت شرطی است، یعنی یک بخش جمله مشروط به بخش دیگر است و حکم به اتصال دو نسبت شده است.

«بانک سوال موسسه یاوران دانش»

۱۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با انتخاب گزینه‌ی (۳)، قیاس استثنایی معتبر رفع تالی شکل می‌گیرد. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) با انتخاب گزینه‌ی اول، قیاس معتبر تشکیل نخواهد شد و دچار مغالطه‌ی رفع مقدم خواهیم شد.
 (۲) قضیه‌ی شرطی محصوره است، بنابراین برای تشکیل یک قیاس استثنایی معتبر رفع تالی باید هم کمیت و هم کیفیت تغییر کند در صورتی که در این گزینه فقط کیفیت تالی تغییر کرده است، اما کمیت تغییر نکرده است.
 (۴) این گزینه با تالی قضیه‌ی شرطی رابطه‌ی تداخل دارد، در حالی که باید نقیض تالی در مقدمه‌ی دوم قرار گیرد تا قیاس استثنایی رفع تالی شکل بگیرد نه تداخل آن.

۱۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) به ترتیب: قضیه‌ی منفصل مانعه‌الجمع و مانعه‌الجمع است.
 (۲) به ترتیب: قضیه‌ی منفصل مانعه‌الرفع و مانعه‌الرفع است.
 (۴) به ترتیب: قضیه‌ی منفصل حقیقی و مانعه‌الجمع است.

۱۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

حالت‌های نامعتبر قیاس استثنایی اتصالی: رفع مقدم - وضع تالی
 حالت‌های معتبر قیاس استثنایی اتصالی: وضع مقدم - رفع تالی
 بررسی گزینه‌ها:

(۲) وضع مقدم = معتبر
 (۴) وضع تالی = نامعتبر

(۱) وضع مقدم = معتبر
 (۳) رفع مقدم = نامعتبر

۱۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. قضایایی که دو بخش آن، همزمان نمی‌توانند کاذب باشند، اما ممکن است هر دو صادق باشند، منفصل مانعة‌الرفع (غیرقابل جمع در کذب) هستند.

به عبارت دیگر در این قضایا، اگر یک بخش کاذب باشد، بخش دیگر حتماً صادق است (از کذب یک طرف به صدق دیگری می‌رسیم) اما اگر یک طرف صادق باشد، نمی‌توان به صورت قطعی درباره‌ی صدق و کذب طرف دیگر نظر داد، چرا که ممکن است صادق یا کاذب باشد.

راه تشخیص:

۱- حالت دیگری قابل فرض نباشد.

۲- دو طرف نمی‌توانند همزمان کاذب باشند.

۳- دو طرف می‌توانند همزمان صادق باشند.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) انسان شرور نمی‌تواند غیر خودش و دیگران به کس دیگری بدی کند، (کذب دو طرف محال) اما می‌تواند به هر دو طرف بدی کند (کذب دو طرف محال) اما می‌تواند به هر دو طرف بدی کند (صدق دو طرف ممکن).

(۲) قورباغه نمی‌تواند به جز آب و خشکی در جایی زندگی کند. (کذب دو طرف محال) اما می‌تواند هم در آب زندگی کند هم در خشکی (صدق دو طرف ممکن).

(۳) یک کار نیک نمی‌تواند رضایت هیچ یک از دو طرف را جذب نکند (کذب دو طرف محال) اما می‌تواند رضایت خدا و خلق خدا را همزمان جلب کند (صدق دو طرف ممکن).

(۴) مثلث می‌تواند نه قائم‌الزاویه باشد، نه متساوی‌الاضلاع، مثلاً مختلف‌الاضلاع باشد (کذب دو طرف ممکن) اما نمی‌تواند همزمان قائم‌الزاویه و متساوی‌الاضلاع باشد (صدق دو طرف محال).

۲۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. قضایایی که انفصال میان آن‌ها، تام و حقیقی باشد، منفصل حقیقی است. به عبارت دیگر در این قضایا، با درست بودن طرف اول، قطعاً کذب طرف دوم و با کذب طرف دوم، درستی طرف اول نتیجه گرفته می‌شود.

در قضایای منفصل حقیقی، دو طرف نمی‌توانند همزمان درست یا همزمان غلط باشند و حتماً یکی درست و دیگری غلط است و حالت سومی قابل فرض نیست.

برای پاسخگویی به این سؤال باید به دنبال گزینه‌ای باشیم که حالت سومی برای آن قابل فرض باشد و به جز دو حالت ذکر شده بتوان حالت دیگری را نیز تصور کرد.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) یک جا یا روشن است یا تاریک - اگر روشن باشد، تاریک نیست و اگر تاریک باشد، روشن نیست.

(۲) یک موجود یا زنده است یا مرده - اگر زنده باشد، مرده نیست و اگر مرده باشد زنده نیست.

(۳) نمی‌توان گفت هوا یا بارانی است یا برفی، زیرا حالت‌های دیگری هم‌چون هوای خشک نیز قابل تصور است.

(۴) یک چیز یا وجود دارد یا معدوم است - اگر موجود باشد، معدوم نیست اگر معدوم باشد، موجود نیست.

۲۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

(۱) مقدم: هر که بامش بیشتر است / تالی: برفش بیشتر است.

(۲) مقدم: تا به پارک بروی / تالی: دوستت را نمی‌بینی.

(۳) مقدم: باران بیارد / تالی: هوا خوب می‌شود.

(۴) مقدم: به مدرسه بروی / تالی: در کنکور موفق می‌شوی.

۲۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. وجود لفظ «اگر» لزوماً قضیه را شرطی نمی‌کند. در گزینه‌ی (۳) حکم مشروط نیست و «اگرچه» به معنای «با این‌که» است.

۲۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. قضیه‌ی حملی، قضیه‌ای است که به ثبوت یا نفی چیزی برای چیزی حکم شده است. قضیه‌ی شرطی، قضیه‌ای است که حکم در آن مشروط است و به اتصال یا انفصال نسبت حکم می‌شود. توجه: «اگر» در صورتی که به عنوان ادات شرط به کار برود و معنای شرطی داشته باشد، قضیه را شرطی می‌کند. پس لفظ «اگر» به تنهایی نمی‌تواند قضیه را شرطی کند. بررسی گزینه‌ها:

(۱) معنای سخن فرزند این است که او شیشه را نشکسته است، پس قضیه شرطی نیست و لفظ «اگر» معنای شرطی نمی‌دهد.

(۲) لفظ «اگر» در سخن معلم ذکر نشده اما معنای آن وجود دارد. (اگر می‌خواهی امتحان بدهی، باید کتاب را جمع کنی.)

(۳) در سخن مادر، یک جمله‌ی شرطی وجود دارد.

(۴) در سخن خواهر، یک جمله‌ی شرطی وجود دارد.

۲۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

الف) ویژگی قضایای منفصل حقیقی:

اجتماع و ارتفاع دو طرف محال است، نه هر دو صادق، نه هر دو کاذب.

ب) ویژگی قضایای منفصل غیرقابل جمع در کذب (مانعة الرفع یا مانعة الخلو):

ارتفاع محال ولی اجتماع ممکن است، شاید هر دو صادق، نه هر دو کاذب.

ج) ویژگی قضایای منفصل غیرقابل جمع در صدق (مانعة الجمع):

اجتماع محال ولی ارتفاع ممکن است، شاید هر دو کاذب، نه هر دو صادق.

۲۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ادات شرط باعث پیوستن مقدم به تالی (نه برعکس) می‌شوند. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در قضایای شرطی به پیوستگی، اتصال و ملازمه‌ی دو نسبت یا به گسستگی، انفصال و عناد دو نسبت، حکم داده می‌شود.

(۲) همواره مقدم از نظر معنایی قبل از تالی می‌آید.

(۳) در قضیه‌ی شرطی متصل، مقدم مستلزم تالی است و یا تالی تابع مقدم است.

۲۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

- (۱) یا هر دو × یا هیچ کدام × ← حقیقی
یا هر دو × یا هیچ کدام × ← حقیقی
(۲) یا هر دو × یا هیچ کدام × ← حقیقی
یا هر دو × یا هیچ کدام ✓ ← مانعةالجمع
(۳) یا هر دو × یا هیچ کدام × ← حقیقی
یا هر دو ✓ یا هیچ کدام ✓ ← منفصل نیست
(۴) یا هر دو ✓ یا هیچ کدام ✓ ← منفصل نیست
یا هر دو × یا هیچ کدام × ← حقیقی

۲۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مقدمه‌ی اول قیاس استثنایی قضیه‌ی شرطی است، پس حتماً قواعد قضایای شرطی در این نوع قیاس مورد استفاده است.

۲۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

ارتفاع	اجتماع	
x	x	حقیقی
✓	x	مانعةالجمع
x	✓	مانعةالرفع

۲۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. برای این که قضیه‌ای منفصل باشد، باید انفصال بین دو نسبت وجود داشته باشد و برای انفصال باید نسبت عموم و خصوص من وجه یا تباین بین محمول‌ها برقرار باشد که فقط در گزینه‌ی (۳) نسبت عموم و خصوص من وجه، وجود دارد.

۳۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. قیاس استثنایی از یک قضیه‌ی شرطی و یک قضیه‌ی حملی تشکیل می‌شود که قضیه‌ی دوم به قضیه‌ی اول استثنا وارد می‌کند. با این وصف، نتیجه‌ی قیاس استثنایی همواره یک قضیه‌ی حملی است.